

OECD Agricultural Policies: At a Glance – 2004 Edition

Summary in Hungarian

Mezőgazdasági politika az OECD-országokban: Első pillantásra 2004

Összefoglalás magyarul

A mezőgazdasági ágazatot számos OECD-országban továbbra is jelentős szintű támogatás és piacvédelem jellemzi. In 2003-ban az OECD-térségen belül a termelői támogatás a Termelői Támogatási Egyenérték (TTE) százalékában mérve a farmgazdaságok bevételeinek 32%-át tette ki. Ez 2002-höz képest némi emelkedést jelent, de az 1986–88-as 37%-tól elmarad. A TTE 2003-ban becsült értéke 257 milliárd dollár, azaz 229 milliárd euró.

Átalakulás figyelhető meg a támogatás összetételében. A termelést és kereskedelmet leginkább torzító termelői támogatási formák – a ráfordításhoz és a termeléshez kapcsolódó támogatás – hányada az 1986–88-ban 90%-ot meghaladó arányról 2001–2003-ra mintegy 75%-ra esett. A különböző nyersanyagokat összehasonlítva a támogatási szintek szórásában is némi csökkenés tapasztalható. Noha jelentős e haladás, mégis szerény mértékben alkalmaznak konkrétan meghatározott célokra és kedvezményezettekre irányuló politikákat. Ez irányban tehát további erőfeszítések szükségesek. További erőfeszítésekre van szükség annak biztosításához is, hogy e politikák jobban átláthatók, meghatározott eredményekhez szabottak, igazságosak legyenek, és rugalmasan reagáljanak a változó prioritásokra. A termeléshez és ráfordításhoz kapcsolódó támogatás még mindig magas aránya ösztönzi a hazai termelést, torzítja a kereskedelmet, és hozzájárul a mezőgazdasági nyersanyagok nyomott világpiaci áraihoz. Az OECD-országok mezőgazdasági politikái néha szükségtelen költségeket rónak a belföldi fogyasztókra és adófizetőkre, számos támogatási politika terhelést gyakorol a környezetre, és büntetéssel sújtja a versenyképes szolgáltatókat, beleértve a fejlődő országokban működőket is.

A mezőgazdasági politikák reformja azonban továbbra is igen nagy egyenlőtlenségeket mutat az egyes országok között. Jelentős, és egyre növekvő különbségek vannak az egyes OECD-országok támogatási szintjei között, valamint abban, hogy milyen mértékben van szükség további reformokra. A 2001–2003 közötti időszakban a termelői támogatás Ausztráliában és Új-Zélandon nem érte el a gazdaságok bevételeinek 5%-át sem; 20% vagy annál kevesebb volt Kanadában, Mexikóban, Lengyelországban, Szlovákiában, Törökországban és az Egyesült Államokban; 25% körüli a Cseh Köztársaságban és Magyarországon; 35% az Európai Unióban és 60% vagy afeletti Izlandon, Japánban, Koreában, Norvégiában és Svájcban.

Számos változást vezettek be a mezőgazdasági politikában 2003-ban. Ez volt a Mezőgazdaságpolitikai Keretrendszer alkalmazásának első éve **Kanadában**, valamint a 2002-es Farmbiztonsági és Mezőgazdasági Befektetési Törvény végrehajtásának első teljes éve az **Egyesült Államokban**. **Norvégia** bevezetett egy új, szabványos, hektáronkénti fizetést, amely a gazdáknak a kulturális tájképhez való hozzájárulásuk fejében jár. Rendkívüli segílyt kaptak a gazdák **Ausztráliában** (aszály) és **Kanadában** (szarvasmarhák szivacsos agyvelőbetegsége). Jelentős határvédelem mellett erőfeszítéseket tettek a hazai piacok hatékonyságának javítására **Japánban** és **Koreában** (rizs), valamint **Norvégiában** (tejtermékek). A **Cseh Köztársaság, Magyarország, Lengyelország** és **Szlovákia** többek között a termelői kifizetések, az infrastruktúrára fordított kiadások és az élelmiszerbiztonsági rendszerek terén szükséges változtatásokkal folytatta a felkészülést a 2004. májusában történő európai uniós csatlakozásra. Az **Európai Unióban** megegyezés jött létre a Közös Agrárpolitika 2005–2007 között végrehajtandó reformjáról, ami jelentős lépést jelent a támogatásnak a termelési döntésektől való szétválasztása felé. **Svájcban** is döntés született az új mezőgazdasági reformcsomagról, amely a 2004–2007-es időszakban kerül majd végrehajtásra, a kereskedelmet leginkább torzító intézkedésektől való hosszú távú elmozdulás folytatásaként.

2003-ban a húsipari termékek, olajos magvak, tejtermékek és rizs magas világpiaci árai a cukor, gabona és kukorica alacsonyabb világpiaci áraival álltak szemben. A húspiacokat a világ számos részén járványok kitörése lehetetlenítette el. A jelentős devizaárfolyam-mozgások – főleg a gyengébb amerikai dollár és az erősebb euró – olyan tényezők, amelyek nagymértékben befolyásolták a kereskedelmi áramlásokat. Míg egyes országok egyoldalúan folytatták a szükséges politikai reformokat, a Cancúnban rendezett miniszteri találkozón megfeneklettek a többoldalú kereskedelmi tárgyalások. *A Kereskedelmi Világszervezetenél elért eredmény lendületet adna a mezőgazdaság-politikai reform folyamatának.*

© OECD 2004

Ez az összefoglalás nem hivatalos OECD fordítás.

Ez az összefoglalás abban az esetben másolható, ha megemlítsre kerül az OECD szerzői joga és az eredeti kiadvány címe.

A többnyelvű összefoglalások az eredetileg angol ill. francia nyelvű OECD kiadványok kivonatos fordításai.

**Az OECD Online Könyvesboltban (www.oecd.org/bookshop/)
díjmentesen állnak rendelkezésre.**

További információ kérhető a Közügyi és Kommunikációs Igazgatóság Jogi és Fordítási Csoportjától.

rights@oecd.org

Fax: +33 (0)1 45 24 13 91

OECD Rights and Translation unit (PAC)
2 rue André-Pascal
75116 Paris
France

Látogasson el honlapunkra: www.oecd.org/rights/

